

ÚVOD

Florbal je kolektivní bezkontaktní sport mezi dvěma družstvy. Účelem této hry je dostat míček za pomoci florbalové hokejky do branky, za klečícího gólmana, který brání bez hokejky.

Aktéři v poli hrají s hokejkami a lehkým děrovaným míčkem, který paradoxně nevyvinuli florbalisté, ale američtí baseballisté. Ti používali tyto míčky k tréninkovým účelům.

Hra je dynamická a vyžaduje od hráčů rychlost, obratnost, předvídavost, okamžitou reakci a v neposlední řadě vytrvalost. Vyzkoušet si ji může každý, bez ohledu na jeho věk a pohlaví.

Členská základna je široká, existuje celá řada klubů a organizací, díky nimž se florbal dostal do povědomí široké veřejnosti.

Toto téma jsem si vybral protože sám hraji florbal na ligové úrovni již šest let a od loňského roku se mu věnuji i z pozice trenéra. A pravdou je že mám k tomuto sportu zvláštní vztah, dalo by se říci, že mě doslova a do písmene pohltil.

1. HISTORIE FLORBALU :

1.1 Všeobecná historie

Většina lidí ví, kde má florbal kořeny, ale méně známé je, že se opravdová kolébka florbalu vlastně nachází ve Švédsku. Jedna skupina lidí datuje vznik florbalu na přelom 60. – 70. let 20. století, druhá považuje za dobu vzniku, založení Švédského florbalového svazu (*Svenska Innebandyförbundet - SIFB*). Národní svaz florbalového giganta byl založen 7. listopadu 1981 a je spojen především se jmény *Cristera Gustafssona* a *Andráse Czitroma*, historicky prvního prezidenta Mezinárodní florbalové federace. (www.cut.by.)

Velmi důležitým datem bylo pro Švédy také 21. září roku 1979, kdy byl založen švédský klub „ *SALA IBK*“.

Obliba florbalu ve Skandinávii rychle rostla. A to mělo za následek, že se roku 1980 tato dynamická a velmi oblíbená hra objevila i v médiích. Po vzniku národního svazu a z toho i svazů regionálních, počátkem 80. let byla založena švédská liga a 1. května 1985 již bylo zaregistrováno 100 klubů.

Roku 1994 se florbal rozšířil do řady států, zejména Finsko a Norsko se rychle staly florbalovými velmocemi. Později se přidalo i Dánsko. Brzy po severském ohlasu zapustil florbal kořeny i ve Švýcarsku. Florbalu byla brzy plná Evropa a proto byla v roce 1986 založena mezinárodní florbalová federace (*International Floorball Federation*, dále jen *IFF*). Zakládajícími členy byli tři státy – Švédsko, Finsko, Švýcarsko. Mezi členské země se postupně řadily v roce 1991 Dánsko a Norsko, roku 1992 Maďarsko a v roce 1993 slavnostně rozšířila florbalovou rodinu vedle Ruska také Česká republika. (časopis Floorball 5 / 2003)

Rok 1993 byl také spojen s velkou akcí – uskutečnil se úvodní ročník Eurocupu (Pohár mistrů evropských zemí), když ženské týmy hostily Helsinky a muži hráli ve Stockholmu.

Roku 1994 se rozšířily řady florbalu o pět dalších členských zemí a to o Estonsko, Německo, Lotyšsko, USA a Japonsko. Téhož roku se také ve Finsku hrál šampionát o titul Mistra Evropy.

Roku 1996 se ve Švédsku uspořádalo historicky první Mistrovství světa. Organizátorům mistrovství se tenkrát podařilo na finálové utkání zcela vyprodat obrovskou halu *Globen*. Finále mezi Švédskem a Finskem tehdy shlédlo neuvěřitelných 15106 diváků. Tomuto počtu odpovídalo i nasazení obou aktérů finálového duelu. (www.cut.by)

1.2 Český florbal se zrodil ve Finsku

Florbal je rychlá a atraktivní hra na dvě branky, které jsou postaveny mezi mantinely a hraje se s lehkými hokejkami a děrovaným míčkem. Snad každý, kdo v Čechách propadl kouzlu této dynamické a krásné hry, čas od času zalituje, že ji nezačal hrát již dříve. Všichni totiž nabývají dojmu, že je zde tento sport odjakživa.

Úplné počátky této hry u nás jsou ale opředeny závojem dohadů, přitom je historie florbalu v Čechách poměrně mladá, neboť od chvíle, kdy k nám tato líbivá hra dorazila, uplynulo sotva dvacet let. Jedním z průkopníků florbalu na našem území je dnešní trenér ligového *TJMM Chodov*, *Michal Bauer*, který je stále aktivním hráčem druholigového „běčka“. Před dvaceti lety to byl ovšem student pražské Vysoké školy ekonomické (dále jen VŠE). Byl tehdy členem party studentů, která měla to štěstí a setkala se jako první s ještě pro nás neznámým florbalem. (Časopis Floorball 1 / 2002)

Na začátku devadesátých let 20. století ho znovu objevila skupina lidí spolu s bratry *Vaculíkovými*. V tuto dobu zde byly tři proudy – dva pražské a na nich úplně nezávislý jaroměřský. Jisté ale je, že úplně první kontakt s touto hrou měla „průkopnická“ skupina v čele s *Bauerem*, již v roce 1984. Studovali tehdy VŠE v Praze, a ta měla dobré kontakty a družbu s univerzitou *KY* z Helsinek, kde

studovali mladí lidé, se kterými proběhla tolik pro nás důležitá výměnná stáž v roce 1984. Finsko bylo tehdy poměrně neutrální „západní“ zemí, a tudíž pro zdejší režim přijatelná, takže se v rámci výměnných stáží dalo i cestovat.

Tehdy tam odjela asi patnáctičlenná skupina studentů. Hostitelé z Helsinek jim ukázali školu, chodili společně na běžky, do sauny a na diskotéky. Poslední den je Finové vzali do sportovní haly, kde právě hráli florbal. Tento sport viděli čeští studenti tenkrát poprvé v životě. Asi hodinu si s nimi Finové zahráli a studenti české VŠE byli z této hry neskryvaně nadšeni. Pravidla byla tehdy již podobná těm dnešním. V hale byly mantinely, gólmani chytali v brankách a i hokejky vypadaly na tuto dobu relativně dobře. Sport se jim sice velice líbil, ale tímto přátelským utkáním to pro ně skončilo.

O tři měsíce později pak přijeli Finové na výměnu zase do Prahy, kde pobýli několik dní. Čeští studenti je vzali i do Nízkých Tater na *Chopok*, kde si společně zalyžovali. Finové sice byli výborní běžkaři, ale na sjezdovce stáli vesměs poprvé, takže tam jim zase studenti VŠE z Prahy vrátili tehdejší „debakl“ z florbalu v Helsinkách.

Podstatné ale je, že jim Finové jako slavnostní dárek předali sadu hokejek. Češi to vůbec nečekali, florbal se jim sice velmi líbil, ale byl to jen bod z tehdejšího bohatého programu. Seveřané si ovšem moc dobře pamatovali jejich obrovské nadšení a hru jim doslova a do písmene do Čech přivezli. Studenti KY z Helsinek tuto hru tehdy ještě florbalem nenazývali, ale mluvili o „*Sahlibandy*“, nebo zkráceně „*Sahli*“. (časopis Floorball 1 / 2002)

Sportovní náčiní ale není vše a proto bylo nutné najít vhodné hřiště. Jediná odpovídající tělocvična byla tehdy ve staré budově Ekonomické fakulty, o přibližných rozměrech dvacet pět krát deset metrů. A právě tam se v roce 1984 uskutečnilo podle slov *Michala Bauera* „první mezinárodní florbalové utkání Československo – Finsko.“ Byla to veliká událost. Přišla se tam podívat spousta sportovních nadšenců, studentů, a jejich kamarádů a přítelkyň. Ohlas měl zápas

obrovský a po odjezdu severských studentů zůstalo VŠE dvanáct hokejek a asi deset míčků. Takže se chodilo až do konce školního roku pravidelně hrát alespoň jednou týdně.

Skupina příznivců této chytivé hry se velmi rychle rozšířila. Gólmani tehdy ještě neměli žádnou výstroj, tak se v brance pouze stálo a bránilo v průchodu míčku do branky za pomoci hokejky. Hole byly krátké, dosti se sekalo, ale hra neztrácela nic na své technice a atraktivitě. Odkoukaná hra od Finů, kdy se příliš pro míček neohýbali a vedli ho pouze jednou rukou, zůstala dodnes (časopis Floorball 1 / 2002). Jedná se o začátečnický nešvar, který se velmi těžko odnaučuje.

Prvotní nadšení zanedlouho opadlo z ryze materiálních důvodů. Kvůli časté a náruživé hře se začaly lámat hokejky, kterých bylo pouze dvanáct a žádné náhradní...! Ve stísněných podmínkách malé tělocvičny se sice nedalo hrát ve větším počtu nežli čtyři na čtyři, ale v závěru této první florbalové vlny nezůstalo ani osm kompletních holí. Muselo se improvizovat lepením a přiděláním násad na smetáky. Na konci roku se končilo se šesti dobrými a šesti polámanými hokejkami. Kvůli této komplikaci první vlna skončila. Někteří ze studentů odešli na vojnu a do práce a najednou nebylo kde a s čím hrát. A představa, že by za totality někdo vyrazil na Západ a koupil nové vybavení, je přinejmenším zavádějící, takže v roce 1985 florbal v Čechách prostě „usnul“.

Jeho probuzení nastalo o dobrých pět šest let později. Teprve v roce 1991 se domluvili *Michal Bauer* spolu s dalším členem této bývalé „průkopnické“ skupiny *Petrem Chaloupkou* (dnes majitelem úspěšné cestovní agentury – S.E.N) na nějakém sportovním vyžití. *Petr Chaloupka* totiž úplnou náhodou narazil na jejich tehdejší florbalové náčiní. A tak se domluvili ještě s dalšími čtyřmi přáteli a pronajali si přes známého učitele tělesné výchovy tělocvičnu v gymnáziu *Přípotoční* v Praze. Hrál se na malé branky tři na tři (což odpovídalo počtu zbylých holí), bez gólmanů. Mantinely se tehdy nahrazovaly poklopenými lavičkami. (Časopis Floorball 1 / 2002)

A tímto způsobem opět vznikla florbalová tradice. Začali se přidávat lidé z blízkého okolí, ale i zvenčí a za půl roku se hrálo pravidelně jedenkrát do týdne, často i za hojné účasti ženského publika. Touto dobou se střetly dva pražské proudy. Tím druhým byli dnes již pro florbalové nadšence velice známí bratři *Vaculíkové*, kteří v té době hráli nezávisle na první skupince.

První kontakt bratrů *Vaculíkových* s florbalem se odehrál v létě roku 1991. Ředitel švédské pobočky cestovní kanceláře *Excalibur - Tours* z Göteborgu *Bernq Holmquist* totiž přivezl do Prahy na ukázkou florbalové hole a sehráli tehdy se švédskými učiteli přátelské utkání v Tatranu Střešovice. Tento zápas dokonce vyhráli, i když přesný výsledek není znám. Jisté však bylo, že se hrálo bez mantinelů, bez gólmánů a na místo branek čnely švédské bedny. Také ve Švédsku je florbal velice populární a vzhledem k *Bernqtově* náklonnosti pro tento sport, jej chtěl rozšířit i do dalších zemí. Těchto asi dvacet hokejek tedy v Čechách nechal. (Skružný, 2005). V této době *Martin* i *Tomáš Vaculíkovi* čerstvě dostudovali VŠE, tedy tutéž školu, kterou již před zmíněnými šesti lety studoval první průkopník florbalu v Čechách *Michal Bauer*, i když se v této době ještě neznali.

Bratři *Martin* a *Tomáš Vaculíkovi* ze zájezdu Střešovických florbalových „průkopníků“ do Maďarska přivezli roku 1992 první opravdové florbalové mantinely. Díky tomu se tak v Čechách mohly začít hrát regulérní turnaje a tento nový atraktivní sport se v malé zemičce uprostřed Evropy usadil natrvalo.

Další velký mezník v rozvoji florbalu v Čechách přišel v listopadu roku 1991, kdy *Martin Vaculík* odjel do Švédska na firemní jednání. Přímo na místě byl pak pozván na celosvětový florbalový seminář, který se konal v *Treleborgu* a pořádala je Švédská florbalová federace u příležitosti desátého výročí svého založení. V rámci semináře se navíc uskutečnil přátelský florbalový turnaj tří zemí a *Martin* poprvé na vlastní oči viděl, jak se vlastně florbal opravdu hraje. Na tomto semináři *Martin* potkal zástupce specializované florbalové firmy *Unihoc*, který ho pozval do jejich továrny u Göteborgu a tam *M. Vaculík* obdržel vak s asi sto

hokejkami. Aby je v rámci prezentace firmy zkusil rozšířit i u nás. (Skružný, 2005)

S nadšením tedy přivezl hole do Čech a za pomoci *Miroslava Zábojníka* (učitele jedné z Bohnických škol) u nás začali hokejky distribuovat dále. Touto cestou se setkali s *Michalem Bauerem* a tím vznikly dvě hlavní florbalové skupiny. Jedna kolem Tatranu a druhá okolo VŠE. V Tatranu vznikla hned dvě florbalová družstva – „*Old Boys*“ a „*Forza*“. Tak došlo k historickému okamžiku, a to vstupu florbalu do TJ Tatranu Střešovice. *Martin Vaculík* přišel za tehdejším předsedou jednoty, kterým je dodnes pan *Richard Wild*. Vysvětlil mu, že by tuto strhující podívanou chtěl převést k nim do Tatranu a on nadšeně souhlasil. Díky tomu se Vánoční turnaj roku 1991 na Tatranu Střešovice stal prvním pravidelným turnajem. (časopis Floorball 1 / 2002)

Základní skupina na Proseku uspořádala vůbec první turnaj v Čechách. Hrál se již s mantinely, které bratři *Vaculíkové* dovezli ze zahraničí.

Přibližně měsíc nato přešla tato skupina do větší tělocvičny, na *Základní školu Hostýnská* v Malešicích a uspořádala turnaj pro osm týmů. Touto dobou měli bratři již vlastní firmu a hráli pod hlavičkou *VDG Mentos*, který hraje dnes v Čechách první mužskou ligu. (časopis Floorball 1 / 2002).

V květnu roku 1992 byl tým bratrů *Vaculíkových* (*Excalibur*) pozván na turnaj Unihockey, což byla forma florbalu 3 + 1 s klečícím gólmanem, který měl i speciální hokejku. Ta byla plastová, hranatá s plochou čepelí, vyrobená v Americe. K *Bodamskému* jezeru jelo mimo bratrů *Vaculíkových* ještě pár lidí – *Zaba*, *Beseda*, *Slavík* (majitel dnešního Slavík sportu – s rozšířeným sortimentem florbalových potřeb), *Janáček*. Tatra Excalibur dosáhl v konkurenci dvaceti týmů i několika výher.

Poté se startovalo pro český florbal na opravdu historickém turnaji v Budapešti, z něhož si naši nakonec odvezli nečekanou odměnu. Švédové zde pořádali neoficiální mistrovství Maďarska a ve spolupráci s *Unihockem* tam

švédská pobočka dodávala mantinely. Bylo to vůbec poprvé, co si Češi zahráli florbal s mantinely. „Starý“ známý české výpravy Švéd *Benqt* již ztratil důvěru v budoucnost maďarského florbalu a po konzultaci s naší skupinou se dohodli, že se tento turnaj bude pořádat v Praze. A tak si naše výprava odvezla tyto mantinely do Čech. (Časopis Floorball 1 / 2002). Na hranicích čekala ještě mnohá úskalí, protože v České republice ještě nikdo nic podobného neviděl. „Papírování“ se táhlo ještě čtyři roky po příjezdu s mantinely do Čech.

Tyto mantinely vlastnil pražský Excalibur, ale byly spíše putovní. Hrál se s nimi vždy tam, kde se pořádal nějaký florbalový turnaj, nepřetržitě od památného roku 1992 až do roku 1998. A po mistrovství světa v České republice, pořádaného roku 1998, se pořídily mantinely na každou významnější florbalovou akci zbrusu nové.

Již od přátelského utkání se švédskými kantory se přenesla základní pravidla a ta se začala dodržovat. Z občasných florbalových turnajů v zahraničí se vypožorovalo, že jde o čistě „gentlemanský“ a bezkontaktní sport. Ovšem s nástupem hokejbalistů do této „jemné“ hry se pravidla otřásla v základech. Hráli hodně tělem, ale jedním z největších problémů bylo, zbavit je návyku chytat vysoký míček do ruky a sklepávat si ho na hokejku.

Nový sport se u nás začal pomalu zabydlovat. Hrál se nejen v Praze, ale i v Jaroměři a začínalo se hrát v Ostravě, kam se florbal dostal za pomoci *Michala Bauera* a *Marcela Pudicha*, kterým patří velký dík za rozvoj mimopražského florbalu na našem území. Bylo ale nutné tento nový sport nějakým způsobem organizačně zastřešit. Problém pomáhali vyřešit hokejbalisté, kteří měli již svůj svaz a tím i potřebné zkušenosti. Jednalo se o možnosti nechat florbal zastřešit hokejbalem, ale nakonec bylo rozhodnuto o samostatném postupu. Takže se podařilo proniknout do Českého svazu tělesné výchovy (dále jen ČSTV). (Časopis Floorball 1 / 2002)

Florbal začal dostávat i drobné dotace, což v začátcích velmi pomohlo. Velkým dílem k založení florbalové unie (r. 1992) a vstupu do ČSTV přispěla *Dáša Šarochová*, která vyřizovala všechny potřebné náležitosti. Menším tajemstvím bylo, že jako první prezident florbalové unie byl podepsán *Martin Vaculík*, který v té době byl služebně mimo, a tak se za něj podepsal jeho bratr Tomáš. Tento „falsifikát“ je dnes již neplatný.

Pro rozvoj florbalu byla taktéž důležitá schůzka začátkem roku 1993 mezi *Michalem Bauerem*, *Vítězslavem Pečenkou* (VDG) a bratry *Vaculíkovými*, kde se dohodli, že v rámci jejich firem vyčlení prostředky a zázemí. VDG a Excalibur se tak staly sponzorem a zároveň zázemím pro prvních pár let florbalového rozvoje.

Dovoz mantinelů do Čech byl základním kamenem dnes již tradičního turnaje *Czech Open*. Na své atraktivnosti nabyl Czech Open až později, ale celá akce se dala veřejnosti prezentovat jako velký mezinárodní turnaj. Jeho první ročník se konal koncem srpna roku 1993 a startovalo na něm 43 družstev z celkem osmi zemí. (Skružný, 2005) Byl zde i poradce ze švédského Goteborgu, který pomáhal s veškerou organizací. Hrál se ve dvou halách – na Spartě a na Tatranu. Na této akci měla obrovský zájem média. Společenskou část turnaje tvořil uvítací ceremoniál na jednom z pražských parníků a následná návštěva diskotéky. Byla to pro následující ročník vysoko postavená laťka. Majitel klubu navíc založil florbalový tým složený z bodyguardů a zaměstnanců.

Bratři *Vaculíkovi* prošli nejenom „rodným“ Tatránem Střešovice, ale i týmem Mentos pod vedením *Michala Bauera*. *Martin* je dnes členem nejvyššího vedení mezinárodní florbalové federace IFF (*Internacionál Floorball Federation*), předsedou florbalového Tatrana, řídil *Českou florbalovou unii* (dále jen Čfbu) od jejího vzniku až do roku 1998, kdy se stáhl do pozadí po zdařilém uspořádání MS v Praze a Brně. Je stále ještě platným hráčem Střešovického „cěčka“. Když zrovna nehraje, tak pořádá různé akce v čele se slavným Czech Open. (Časopis Floorball 4/2003)

2. CZECH OPEN

(obr. č. 1) Czech Open 2003

Historie pražského turnaje Czech Open se začíná datovat od roku 1993 . Již tehdy měl tento turnaj „štítek“ s nápisem mezinárodní a tak čeští zástupci museli podstupovat tvrdé kvalifikační boje. Zástupci naší země taky museli počítat s přísnějšími pravidly, než na která byli zvyklí z domácích turnajů. Na první ročník se sjelo přes 40 týmů z různých zemí. Přijely samozřejmě i takové florbalové velmoce jako jsou například Finsko, nebo kolébka florbalu Švédsko. Hráči Švédska tenkrát vybojovali všechny medaile a nejinak tomu bylo i mezi ženami.

Druhý ročník počilo svou návštěvou více než sedmdesát týmů. Organizaci této akce si vzali na starost tři zástupci všech zúčastněných domácích celků, kteří měli plné ruce práce, aby zvládli všechny organizační záležitosti. Osobní záštitu nad celou akcí převzal primátor hlavního města Prahy *Jan Koukal*. Který v dopise adresovaném řediteli turnaje *Tomáši Vaculíkovi* sdělil, že bude velmi rád a bude to pro něj potěšení převzít nad celým druhým ročníkem Czech Open (1994) záštitu. Nejde totiž pouze o „vyžití“ všech zúčastněných týmů, ale přispěje to také k dobrým mezinárodním vztahům a ke zlepšení cestovního ruchu v naší metropoli. Svou nadvládu v mužské kategorii opět potvrdili nepřekonatelní Švédové. Ve finále se potkaly týmy Pixbo a Sjöstad *IF*. Byl to velmi vyrovnaný zápas, ze kterého vyšli lépe hráči Sjöstadu, kteří nakonec i zvítězili. Titul vybojovaly i ženy z již zmíněného Sjöstadu. Radost udělaly pořádajícímu Tatranu Střešovice ženy, které porazily Švédky z *IBF Backdalen*. (Časopis Floorball 4/2003)

Prestiž turnaje se rychle šířila florbalovou Evropou, a tak byli pořadatelé nuceni omezit počet účastníků třetího ročníku na 88 týmů. Nakonec přijelo 79 týmů, což stačilo. Poprvé se vedle elitní kategorie mužů objevila také kategorie muži „B“. Finále se tentokrát stalo doménou švédských týmů. *NB – 87* a *Fornudden*, z nichž byl úspěšnější posledně jmenovaný tým. Zápasu o bronz se účastnil celek Vítkovic, proti nim stanul švýcarský tým *UHC Hornets Bülach*. Vítkovice nakonec skončily na, u hráčů nepříliš oblíbeném, čtvrtém místě.

Čtvrtý ročník vstoupil do dějin mimo jiné také tím, že poprvé v jeho dosavadní historii, padla hranice více než sta zúčastněných týmů. Samozřejmostí tohoto sportovního klání byla i řada společenských akcí, které již od počátku umocňují celkový pozitivní dojem z turnaje. Po roční odmlce se v Praze představilo švédské Pixbo Wallenstam, které si nakonec i cennou trofej odvezlo. Obrovskou radost fanouškům domácích, udělaly Vítkovice, které skončily druhé a třetí byl pořádající Tatrán Střešovice. Takové byly úvodní čtyři ročníky největšího mezinárodního turnaje Czech Open. Tento turnaj patří mezi opravdové klenoty

českého florbalu. Organizátorům této výjimečné akce patří obrovský dík.
(časopis Floorball 4 / 2003)

3. POČÁTKY I. LIGY

(obr. č. 2) Ligové utkání

Není tomu tak dlouho, co se u nás florbal začal hrát a už jsme v roce 2003 oslavili 10. výročí mužské ligy. V 90. letech se u nás začalo prodávat florbalové zboží, někdy více a někdy méně kvalitní. Dalo se předpokládat, že florbalová éra jen tak nepomine, a tak se musel určit další směr rozletu této fantastické hry. V lednu roku 1992 tak vznikla *ČFbU*, jejímž ředitelem se stal *Martin Vaculík*. Během jednoho roku své existence již nasčítala na 700 hráčů, rozdělených do 40 týmů. Florbalu se u nás dařilo především v Praze, Ostravě a v Brně. Historickým datem byl 27. březen, kdy byla unie přijata za člena Českého svazu tělesné výchovy (dále jen ČSTV). Tím byly splněny i další předpoklady pro vytvoření reprezentačních celků mužů i žen a mohli jsme na mezinárodní scénu. Proces mezinárodní integrace *ČFbU* byl završen v dubnu roku 1992, kdy unie získala členství v Mezinárodní Florbalové federaci *IFF*. Takže se u nás mohl florbal v klidu rozšiřovat a jeho rozmachu už nestálo nic v cestě.

Vyvrcholením snahy o zdomácnění florbalu byl již zmíněný první ročník mezinárodního turnaje Czech Open.

PRVNÍ LIGA :

V období od září do listopadu roku 1993 proběhla kvalifikace, na jejímž konci čekal 10 nejúspěšnějších týmů vstup do premiérového ročníku první ligy. Staticky

vzato se odehrálo 107 zápasů z celkového počtu 120 a dohromady bylo nastřeleno 587 gólů. Nejlepšími střelci byli vyhlášeni : *Beseda* (*Excalibur*) a *Chaloupek* (*Forza* – dnešní *Tatran Střešovice*). Oba nastřelili 20 gólů. (www.cfbu.cz)

Těsně před ukončením kvalifikace byla stanovena Ligová komise, v čele s *Petrem Děrmelem*, který společně s *Petrem Černým* a dalšími předložili „Návrh hracího systému I. ligy.“

29. ledna sehrály úvodní duel týmy *Mentosu* a *Forzy*. Zpestřením soutěže byl zápas *Forzy* s *Brnem*, kdy favorizovaná *Forza* nastřílela *Brnu* sedmáct branek. Ale nejen *Forza* zářila, velice kvalitní výkon podali muži *I. SC Ostrava*, kdy prohráli o jediný gól s již zmíněnou *Forzou*. Dobře si vedl i druhý ostravský celek *DREAM Team Ostrava*.

Oproti kvalifikaci stoupla jak výkonnost, tak i úroveň hry. Premiérovým mistrem se po zásluze stal celek *IBK Forza Tatran*, který z celkového počtu 18 zápasů, prohrál jediný a to s *Dream Team Ostrava*, který nakonec skončil stříbrný. Nejlepším střelcem finálového duelu se stal tatranský *Juraj Šádek*. V kanadském bodování si tehdy polepšili: *Fuchs*, *Očkaj*, *Cepek*, *Rohel*, *Vavrečka*.

Zisk domácí trofeje byl pro *Střešovické* vstupenkou na šampionát *Evropa Cup 94*, který se konal ve švýcarském městě *Chur*, které mělo hned dva týmy – *Rot Weiss* a *Torpedo*. Český *Tatran* po bitvě se *Švédským Balrogem* a poté i s *finskou Josbou* skončil čtvrtý. Ale i tak to byl pro český florbal velice dobrý zážitek

Postupně, se zlepšujícím vybavením došlo i ke zdokonalení techniky a mimo jiné se na hráčích promítly i zkušenosti. Je vidět obrovský pokrok od prvního ročníku k dnes již třináctému. Hra je rychlejší, technicky dokonalejší, ale na úkor toho i tvrdší.

Fenoménem dnešního florbalu je Tatran Střešovice, který letos, ve 13. ročníku, získal 10. titul. Současnými největšími rivaly hráčů Tatranu je Pepino Ostrava, které jim nedá nic zadarmo.

4. Vývoj pravidel

Pravidla jsou ve florbalu, ostatně jako v každém sportu, nejdůležitějším aspektem. Ale i ona prošla určitým vývojem. Od zbavení gólmana hole, přes prodloužení hracího času až ke změně výšky mantinelů. Současná pravidla jsou v platnosti od 1.7. 2002 a mezi základní momenty, u kterých došlo ke změně patří :

- Čistý hrací čas: hraje se 3 x 20 minut s 10 minutovými přestávkami a to v soutěžích typu - I. liga mužů, Play off žen, juniorů a Poháru ČFbU. Od sezóny 2003 / 2004 ve všech celostátních soutěžích,
- Trojitý signál rozhodčích pro neobvyklé přerušení či Time-out, kdykoli rozhodčí použije trojitý signál, zastavuje se čas, což dříve nebylo.
- Prodloužení do konečného rozhodnutí, pokud nestanoví řídicí orgán limitované prodloužení (týká se soutěže Play off a limitované prodloužení je 10 minut).
- Je možné hrát pouze s vybavením označeným registrační známkou IFF (toto pravidlo platí pro nejvyšší celostátní soutěže a týká se hokejek, míčků a masek. Hráč, který by při zápasu užil neschválený materiál, by byl vyloučen do konce utkání). Dnes také musí být čepel hole i hůl samotná od stejné firmy.

Nynější podoba pravidel :

Hrací plocha :

Hraje se na hřišti o velikosti nejméně 36 x 18 a nejvíce 44 x 22 metrů, mezi mantinely schválenými organizací IFF (*International Floorball Federation*) a nebo ČfbU (Českou florbalovou unií), které by měly být i náležitě označeny. Výška mantinelů je 50cm.

Počet hráčů a jejich výstroj :

Každé družstvo má k dispozici maximální počet dvaceti hráčů, kteří musí být uvedeni v zápise o utkání. Maximální možný počet hráčů v poli je šest z nichž jeden je gólman. Gólman musí mít předepsanou výstroj, kterou tvoří v dnešním moderním florbalu speciální kalhoty, dres, sportovní obuv, a gólmanská florbalová maska. Někteří gólmani používají i specializované tenké rukavice, které pravidla povolují.

(obr. č. 3) florbalový dres

(obr. č. 4) florbalové kalhoty

(obr. č. 5) Florbalová maska

(obr. č. 6) Florbalové chrániče kolen

(obr. č. 7) Brankářské rukavice

Výstroj hráčů v poli je tvořena dresem s čísly jednotlivých hráčů (popř. i jménem), trenýrkami a stulpnami. Hráči jednoho družstva musí mít dres stejný, s výjimkou gólmána. Jednotlivá družstva musí mít dres odlišný od hráčů družstva druhého a pokud mají dresy stejné barvy nebo podobné, hráči domácího družstva zůstávají ve svých dresech a jejich protihráči se musí převléci. Dresy mohou mít libovolnou barvu mimo šedé, kterou mají spolu s černými trenýrkami a stulpnami rozhodčí.

Vhazování :

Provádíme je na středovém bodě na začátku každé třetiny, nebo po vstřelené brance. Vhazujeme na nejbližším určeném bodě v situacích, kdy míček je neúmyslně zničen, je nechtěně pohnuto brankou, po neproměněném trestném střelení, rozdělí-li se mantinel, dojde-li ke zranění nebo neví-li rozhodčí, jak má vzniklou situaci posoudit.

Vhazování probíhá tak, že jeden hráč z každého týmu se postaví proti sobě. Chodidla jsou kolmo na středovou čáru a jsou od ní i stejně vzdáleny. Čepele hokejek jsou rovnoběžně ve směru útoku. Ostatní hráči zaujmou postavení alespoň tři metry od rozehrávajících hráčů (včetně hokejek).

Rozehrávání :

Provádí se tehdy, jestliže míč opustí hřiště nebo se dotkne stropu. Provádí se v místě, kde míč opustil hrací plochu, a to jeden metr od mantinelu. Míč musí být zasažen a ne tažen. Lze skórovat přímo z rozehrávání.

Volný úder :

Pokud dojde k přestupku vedoucímu k volnému úderu, bude družstvo, které se neprovinilo, provádět volný úder. Ten provádíme příklepem a ne tahem, ze

vzdálenosti větší než 3,5 metru od malého brankoviště. Z volného úderu lze přímo vstřelit branku.

Volný úder se nařizuje při těchto přestupcích :

- pokud hráč zasáhne, blokuje, nebo nadzdvihne soupeřovu hokejku
- zdvihne-li se čepel hole nad úroveň pasu
- hraje-li hráč míč nad úroveň kolen
- po strčení nebo tlačení jinou částí těla než ramenem
- vloží-li hráč svou hokejku, chodidlo či nohu mezi dolní končetiny soupeře
- po přihrávce nohou
- je-li útočící hráč v malém brankovišti
- po zasažení míčku ve výskoku
- opustí-li gólman při výhozu brankoviště celým objemem těla
- když se při výhozu gólmana míč nedotkne podlahy před půlicí čarou

Trestné střelení :

Trestné střelení je nařízeno proti družstvu, které se provinilo přestupkem vedoucím k trestnému střelení. Trestné střelení se provádí ze středového bodu. Všichni hráči mimo bránícího gólmana a hráče provádějícího trestné střelení, musí být na svých hráčských lavicích po celou dobu trestného střelení. Hráč, který provádí trestné střelení, musí mít míč během celého trestného střelení v pohybu vpřed. Po tečování míčku gólmanem se hráč již míčku nesmí dotknout. Potrestaný hráč musí být během trestného střelení na trestné lavici. Trestné střelení se provádí vždy je-li : úmyslně posunuta branka (bránícím družstvem), nachází-li se bránící hráč v malém brankovišti, nebo brance při volném úderu, apod.

Tresty:

Je-li proveden přestupek vedoucí k trestu, bude viník potrestán. Existují různé výše trestů od dvouminutových přes pětiminutové, osobní, desetiminutové až po

vyloučení do konce utkání. Tento trest se dává za hrubé porušení pravidel a viník je vykázán z místnosti, ve které se utkání koná.

Hrubé porušení pravidel :

- proviní-li se hráč nebo člen realizačního týmu nesportovním chováním
- napadne-li hráč jakéhokoliv účastníka zápasu (např. hokejkou)
- provádí-li hráč opakovaně přestupky (např. napadení), atd.

Branky :

Gól je uznán tehdy, pokud míč překročí celým objemem zepředu brankovou čáru. Gól je uznán neporušilo-li skórující družstvo žádným způsobem pravidla a pokud ukáží rozhodčí (oba) na středový bod, ze kterého bude následně provedeno vhadzování.

Gól nebude uznán dopustí-li se útočící hráč těsně před nebo zároveň se vstřelením branky přestupku, vedoucímu k neuznání gólu. Dále, pokud míč přešel brankovou čáru při nebo po signálu, pokud se míč dostane do branky jiným způsobem, než že by přešel zepředu brankovou čáru. Když se míč dostane do branky např. nohou nebo odrazem od rozhodčího apod.

Výzbroj :

Míček – váží 23 gramů a je vyroben ze syntetického materiálu. Vyrábí se v různých barvách, ale pro ligové utkání je přípustný pouze bílý. Je kulatý s průměrem 72 mm, má 26 otvorů o průměru 10mm.

(obr. č. 8) Florbalový míček

Florbalová hůl – hokejka musí být vyrobena ze syntetického materiálu (dnes se připouští grafit a kevlarová vlákna, kvůli pevnosti). Má kruhový nebo oválný profil (max. průměr 35 mm včetně zátky). Nesmí vážit více než 380 gramů, být delší nežli 950 mm a musí mít na konci zátku, která chrání vršek hole. Její zahnutí může být pouze 30 mm a musí na ní být nalepena ochranná registrační známka IFF (Z. Skružný, 2005)

(obr. č. 9) Hokejka

Není dovolena hra s hokejkou, která má dřevěnou hůl. Omotávka hole může být max. do vzdálenosti 50% délky hole. Čepel má tloušťku 5 – 13 mm, max. délku 35 cm, rádius 25 cm, výšku 5 – 8 cm (M.Vrbata, 2000)

Ne odjakživa měla florbalová výstroj dnešní podobu. Hokejka byla podstatně delší a to až o 15 cm. Gólmani chytali bez masek, které později vystřídala přilba. Tu v posledních letech vytlačila speciální florbalová maska. Také chrániče spolu s další výstrojí brankáře se během let vylepšovala. I hokejky měnily tvar tyčí i čepel. Jediný míček zůstal takový jako na počátku, s výjimkou 1 mm prohlubní, které zaručují přesnější let míčku.

4.1 Pravidla malého florbalu :

Hrací plocha :

rozměr : 26 x 14m (rozměr hřiště na košíkovou), tolerance +/- 2 metry na každé straně hřiště

mantinely : 50 cm vysoké (v dřívějších dobách se používaly i lavičky ohraničující po obvodu hřiště)

branky : 90 x 60 x 40 cm (Š + V + HL.)

Brankoviště : 3m x 1,5 m

Čáry : středová, brankové

Body : středový, rohové, sedmimetrové (značka 7m)

Výstroj, výzbroj :

viz Velký florbal.

Počet hráčů :

Na hrací ploše během hry mohou být pouze 4 hráči v poli. Mohou hrát i smíšená družstva 2 chlapci a 2 dívky. Minimální počet hráčů v jednom družstvu je osm.

Hrací doba :

2 x 15 min. (lze upravit čas podle podmínek)

Střídání :

Je dovoleno libovolné střídání (kdykoli v průběhu hry a jakýkoli počet hráčů)

Rozhodčí :

Utkání Malého florbalu řídí pouze jeden rozhodčí.

Zahájení hry – vhazování :

Rozhodčí zahajuje hru ze středového bodu, protihráči stojí čelem proti sobě ve směru útoku, čepele florbalových hokejek jsou položeny rovnoběžně na zemi v blízkosti míčku, který leží v klidu na podlaze. Na signál rozhodčího se snaží hráči rozehrát míček svým spoluhráčům, kteří stojí na vlastní polovině a jsou vzdáleni minimálně 3 metry od rozehrávajících hráčů. Stejným způsobem se hra zahajuje v případě přerušení hry z důvodu vstřelení gólu. Přímo z vhazování lze vstřelit gól.

Rozehráání autu :

Stejně jako u Velkého florbalu (1 - 1,5 m od mantinelu). Branka z rozehráání neplatí.

Přestupky :

DTTO florbal Velký

Trestné střílení se provádí 7 m od branky do branky prázdné.

Hra v brankovišti :

Hrát hokejkou v brankovišti je povoleno, ale hráč nesmí hrát, pokud je v brankovišti jakoukoli částí těla (hráč stojí nebo klečí v brankovišti).

Proviní-li se útočící hráč, je jeho družstvo potrestáno volným úderem, 3m od brankoviště.

Proviní-li se bránící hráč, je jeho družstvo potrestáno trestným střílením.

Dosažení branky :

Platný gól – branky musí být dosaženo pouze hokejkou. Vystřelí-li útočící hráč a jeho spoluhráč neúmyslně usměrní míček do branky např. nohou, tak je branka platná. Vlastní gól nemůže být uznán pouze přímo z rozehrání.

Neplatí gól – gól neplatí byla-li dosažena úmyslně jinak než hokejkou. Byl-li útočící hráč v okamžiku střelby v brankovišti jakoukoli částí těla. Nepřešel-li míček brankovou čáru celým svým objemem. Je – li branka (i vlastní) vstřelena přímo z rozehrání.

Florbal „včera a dnes“:

Dříve	Nyní
hrací čas 3 x 15 minut	hrací čas 3 x 20 minut
gólman bránil pomocí florbalové hokejky	odebrání hole gólmanovi a přidání masky
lavičky místo mantinelů	schválené mantinely IFF
delší florbalové hokejky	zkrácení holí o cca 15 cm

Tabulka č. 1

5. SPA BRNO

Klub se představil poprvé před šesti lety, kdy si skupina malých chlapců zpestřila florbalem závěr všestranného sportovního zápolení. Hra se jim natolik zalíbila, že si troufli i na první florbalový turnaj. Řady zájemců o tuto fantastickou hru se rozšířily na bezmála dvě stovky. V roce 2003 okusili také atmosféru ligových zápasů. Nejen, že neprohrávali, ale ve většině zápasů vyhráli. Nehrají totiž pouze na jednoho či dva sólové hráče, jako většina týmů, ale velmi dobře spolupracují. Mají velmi dobré obránce, ale i gólmány a na jejich „týmovém duchu“ má nemalou zásluhu jejich trenér *Robin Šimík*, který je vede i k všestrannosti.

U mladého sportovního kolektivu je nepochybně důležitým aspektem pro kvalitní průběh přípravy a uspokojující sportovní výsledky nezastupitelná role trenéra. Ten má vedle funkce výchovné, informační a motivační také roli důvěrníka, která nesmí být podceněna.

Pro trénink mládeže je optimálním typem především trenér – pedagog. Z vlastní zkušenosti mohu konstatovat, že to není vždy jednoduché. Trénuji florbalovou přípravku a také elévy v Brněnské SPA sokol Brno 1 na Kounicové ulici. Mou odměnou je jejich sebemenší pokrok. Jejich zlepšení netěší pouze mě, ale také celý Sokol, protože jejich výsledky odpovídají mé snaze a tak je radost všestranná.

Trenér by měl splňovat funkci výchovnou a jít svým svěřencům příkladem a i to si myslím, že vcelku splňuji. Nehrajeme pouze florbal, ale také různé hry. Do programu zařazuji i nejrůznější kompenzační cvičení, protože vím, že florbal je opravdu jednostranně zatěžující sport. Snažím se jim objasnit herní situace a techniku hry vůbec.

Věřím, že své svěřence vedu správným směrem a doufám, že jim mé zkušenosti budou přínosem.

6. CÍL A ÚKOLY PRÁCE

6.1 Cíl práce :

Cílem mé práce je kompletní shrnutí historie florbalu. Poznatky mohou sloužit jako informační příručka pro trenéry, ale i pro fanoušky této krásné hry.

6.2 Úkoly práce :

- 1) Pojednat o historii florbal ve světě i u nás
- 2) Krátce se zmínit o vývoji pravidel a vybavení
- 3) Srovnání : florbal „včera a dnes“

7. ZÁVĚR

Florbal je kolektivní hra která reprezentuje moderní dobu, je rychlá a dynamická. Snaží se přinutit hráče k okamžitému a co nejúčelnějšímu rozhodování. Jeho snahou je zařadit se na čestné místo mezi ostatní kolektivní sporty.

Florbal je u nás sice pouze v ranném stádiu, ale postupně se dostává „pod kůži“ stále většímu počtu lidí. Tato velkolepá zábava se šíří nejen mezi kluby, ale také mezi základními, středními i vysokými školami. Hrají se různé školní soutěže. Ale nejen mezi fyzicky zdravými jedinci si tato kolektivní zábava našla své místo, i naši zdravotně postižení spoluobčané mají své soutěže. Florbal je pro ně jednoznačně vhodný. Pevně věřím že se dostane ještě do většího povědomí a jednou se stane i olympijským sportem, určitě by si to zasloužil.

Srovnal jsem ročníky našeho nejúspěšnějšího turnaje Czech Open a je zde zahrnuto i jubilejní desáté výročí České první ligy. Snažil jsem se srozumitelně popsat historii florbalu, která v České republice prozatím není tak dlouhá. Myslím si že kdo se k této hře nějakým způsobem dostal, tak ji už neopustí. Tak se u nás bude historie prohlubovat a florbal se třeba jednou stane národním sportem, jako je např. kopaná nebo fenomenální hokej.

RESUMÉ

Tato bakalářská práce se zaměřuje na historii florbalu v České republice a obsahuje tři části.

V první části se zabývá kompletní historií a přesunem florbalu ze severských zemí do České republiky.

Ve druhé části pojednává o historickém vývoji pravidel, o hráčské výstroji a výzbroji a jejich postupném vývoji.

Obsahem třetí části je stručná historie týmu SPA sokol Brno 1, v němž působím jako trenér mladších žáků.

RESUME

This bachelor thesis is aimed at history of floorball in the Czech Republic and is divided into three parts.

The first part deals with complete history of floorball and its arrival from Scandinavia to the Czech Republic.

The second part is devoted to the development of the rules with regards to history, player's equipment, and its gradual development.

In the third part include the concise history of SPA Sokol Brno 1, in which I work as an instructor in junior team.

SEZNAM LITERATURY :

- 1) Skružný, Z. *Florbal*. 1. vydání. Praha : Grada Publishing, a.s., 2005. 120 stran. ISBN 80 – 247 – 0383 – 1.
- 2) Vrbata, M. *Pravidla tradičních rekreačních sportů*. 1. vydání. Nakladatelství Mravenec, 2000. 52 stran. ISBN 80 – 85 – 978 – 78 – 4.
- 3) Vrbata, M . *Pravidla netradičních rekreačních sportů*. 1. vydání. Nakladatelství Mravenec, 2001. 32 stran. ISBN 80 – 85978 – 25 – 3.
- 4) Časopis *Floorbal*, nakladatelství Weinberger, 1/2002
- 5) Časopis *Floorball*, nakladatelství Weinberger, 2/2002
- 6) Časopis *Floorball*, nakladatelství Weinberger, 3/2003
- 7) Časopis *Floorball*, nakladatelství Weinberger, 4/2003
- 8) Časopis *Floorball*, nakladatelství Weinberger, 5/2003
- 9) Časopis *Floorball*, nakladatelství Weinberger, 1/2004
- 10) Časopis *Floorball*, nakladatelství Weinberger, 2/2004
- 11) Časopis *Floorball*, nakladatelství Weinberger, 3/2004
- 12) <http://www.cfbu.cz/>
- 13) <http://www.florbal.com/>
- 14) <http://www.florbal.navajo.cz/>

15) <http://ww.cut.by/>